

Gunnar Viðar o.fl. Landsbankanum til bankamálaráðherrans/utanríkisráðherra vegna gengishagnaðar.

Bjarni Benediktsson – Stjórnámál – Utanríkisráðherra – Utanríkismál – Landsbankinn –
Bankamálaráðherra – Gengishagnaður – Gunnar Viðar - 1950

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnámálamaðurinn
Askja 2-12, Örk 1

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

LANDSBANKI ÍSLANDS

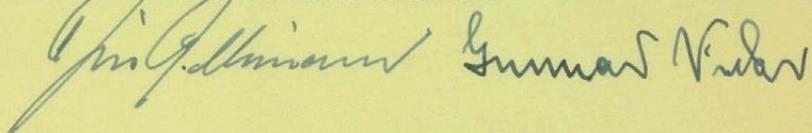
SÍMNEFNI: LANDSBANKI

REYKJAVÍK, 16. mars 1950.

Hér með leyfum vér oss að senda yður, herra utanríkisráðherra, afrit af bréfi voru, dags. í dag, til bankamálaráðherra, varðandi tillögu meirihluta fjárhagsnefndar n.d. Alþingis um ráðstöfun gengishagnaðar þess, sem leiða mundi af gengislækkun krónunnar skv. frv. um gengisskráningu o.fl.

Virðingarfyllst

LANDSBANKI ÍSLANDS

Til utanríkisráðherra,
Reykjavík.

16. mars 1950.

I framhaldi af viðtali voru við hestvirtan bankamálaráðherra og fleiri ráðherra varðandi fyrirretlanir um, að vantanlegur gengishagnaður verði láttinn renna í opinbera sjóði, sem lána fé til bygginga og annarra frankvanda, leyfum vér oss að taka fram eftirfarandi:

Sankvant breytingatillögu meiri hluta fjárhagsnefndar n.d. við 3. gr. frv. skal gengishagnaðurinn lánaður byggingarsjóði verkamanna, byggingarsjóði Búnaðarbankans og Rektunarsjóði, að 1/3 hverjum, í því skyni, að féð verði lánað út aftur til verklegra frankvanda. Að vísu eru þessi lán á gengishagnaðinum til sjóðanna talin eiga að vera bráðabirgðalán, sem greiðast síðan með andvirkni hins sérstaka eignarskatts, en þar er þess að geta, að dráttur getur orðið á álagningu hans, auk þess sem aðeins 10% skattaupphæða fram yfir 2.000 kr. eiga, skv. tillögunum, að greiðast í reiðufé. Er því bersýnilegt, að "bráðabirgðalán" þau, sem hér er um að ræða, geta í raun orðið alllögng, og er reyndar sennilegast að svo verði.

Heð bréfi voru 1. þ.m. til fjárhagsnefndar n.d. lögðum vér eindregið til, að fjárins til greiðslu bóta á sparifé yrði aflað með öðrum hætti en þeim, að nota til þess gengishagnaðinn, þar sem slikt jafngilti að nokkrum leyti lánsfjárfenslu. Var ekki kveðið sterkar að orði en þetta vegna þess, að vér gengum út frá því að sparifjárfuppernar yrðu, skv. tillögum vorum, ferðar á sparisjóðsreikninga hlutáðeigandi, þannig að gera mátti sér vonir um, að bótareiðislur mundu ekki leiða til aukinna útgjalda af hálfu móttakenda þeirra að svo stöddu.

Breytingatillaga meiri hluta fjárhagsnefndar n.d. felur það hins vegar í sér, að allur gengishagnaðurinn er tekinn þegar í stað og honum varið til verklegra frankvanda, án þess að nokkur trygging sé fyrir endurgreiðslu fjárins fyrr en að löngum tíma liðnum. Er því hér um að raða hreina og beina lánsfjárfenslu, sem er sama eðlis og að Landsbankinn veri skyldaður til að lána sömu upphæð ákveðnum aðilum til lengri tíma.

Jafnframt því að vér berum fram eindregin mótmæli vor gegn þessari tillögu meiri hluta fjárhagsnefndar, viljum vér skírskota til alls þess,

sem greinargerð frv. segir um nauðsynina á því, að komið verði í veg fyrir frekari nýmyndun dýrtföar. Eru þar réttilega farö fram rök fyrir því, að árangur aðgerða þeirra, sem frv. gerir ráð fyrir, sé undir því kominn, að bundinn verði endir á lánsfjárpensluna. Veri það illa farið, ef sett yrðu inn í gengisfellingarlögin ákvæði, sem fara eins augljóslega ð þág við megin tilgang frv. eins og þessi breytingatillaga fjárhagsnefndar neðri deildar gerir.

Fari hins vegar svo, að hestvirt ríkisstjórn sjái sér ekki fart að falla frá þessum áformum um ráðstöfun gengishagnaðarins, þá eru það eindregin tilmali vor til hennar, að útborgun gengishagnaðarins verði ekki látin eiga sér stað strax, heldur smám saman á ekki skemmti tíma en 3-5 árum.

Virðingarfyllst
LANDSBANKI ÍSLANDS

Til bankamálaráðherra,
Reykjavík.